

Ingvar Sigurgeirsson

Skólabragur sem geðrækt

Heilsueflandi skólar – Grand hótél, 2. september 2011



HÁSKÓLI ÍSLANDS

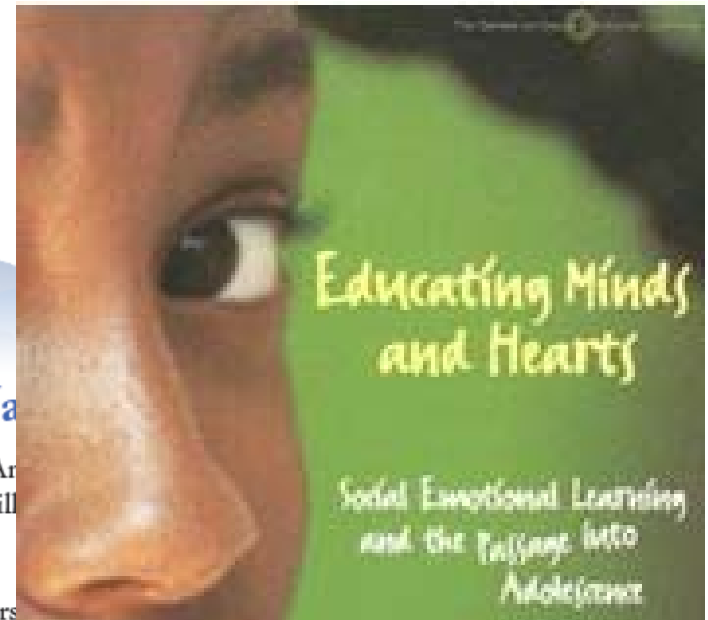


School Climate Research Summary - January 2010

Over the past two decades, researchers and educators have increasingly recognized the importance of K-12 school climate. This summary builds on our 2009 school climate research summary (Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral, 2009) and details how school climate is associated with and/

school effectiveness (Archer, 1999; Krefl, 1993; Miller, 1999; Smith, 1983).

Virtually all researchers



... details how school climate is associated with and / or promotes safety, healthy relationships, engaged learning and teaching and school improvement efforts.

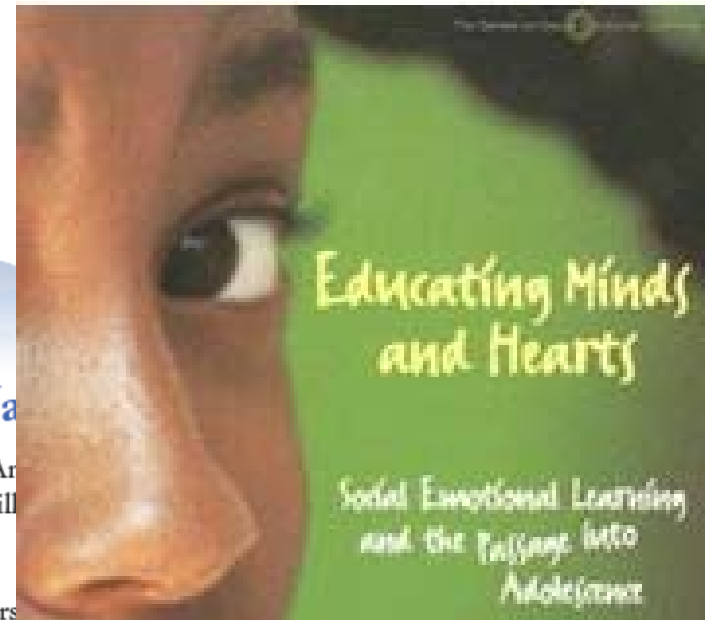


School Climate Research Summary - January 2010

Over the past two decades, researchers and educators have increasingly recognized the importance of K-12 school climate. This summary builds on our 2009 school climate research summary (Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral, 2009) and details how school climate is associated with and/

school effectiveness (Archer, 1999; Krefetz, 1993; Miller, 1999; Smith, 1983).

Virtually all researchers



**... sýnir í einstökum atriðum hvernig skóla-
bragur tengist og stuðlar að öryggi, heil-
brigðum samskiptum, virku námi og kennslu
og skólaumbótum.**



School Climate Research Summary - January 2010

„Fjölmargar rannsóknir renni stoðum undir það að skólabragur hafi afgerandi áhrfi á andlega og líkamlega heilsu nemenda.“

Hvað er geðrækt?

Geðrækt stendur fyrir það sem á ensku er kallað "mental health promotion.", skilgreint sem "allt það sem byggir upp og hlúir að geðheilsu".(Guðrún Guðmundsdóttir, án árs).

Hvað er skólabragur?

„Skólabragur vísar til gæða og megininkenna skólastarfs. Hann byggir á reynslu nemenda, foreldra og starfsfólks af skólanum og endurspeglar ríkjandi viðmið, markmið, gildi, samskipti, kennslu-, starfs- og stjórnunarhætti.“

Rannsókn á hegðunarvanda í grunnskólum Reykjavíkur skólaárið 2005–2006

Rannsóknarskýrsla:
Ingvar Sigurgeirsson og Ingibjörg Kaldalóns:

„Gullkista við enda regnbogans“

http://starfsfolk.khi.is/ingvar/agi/Skyrsla_Hegdun_Lokagerd.pdf

Vandinn ólíkur eftir skólum

- Mörg erfið mál sem hvíla þungt á starfsfólki (sjö skólar, 20%)
- Nokkur vandi, en starfsfólk telur sig almennt hafa tök á málum (21 skóli, 60%)
- **Lítill eða engin vandamál (sjö skólar, 20%)**

Viðhorf

Hér eru öðruvísi viðhorf, hér er þeim strokið réttisælis og sagt að þau séu frábær, ekki endalaust verið að pikka í þau fyrir það sem þau geta ekki. (Skólastjóri í viðtali)

Viðhorf

Hér eru öðruvísi viðhorf, hér er þeim strokið réttisælis og sagt að þau séu frábær, ekki endalaust verið að pikka í þau.

*Ég held að það sé líka mjög skýr skilaboð, við reynum að vera fyrirmyndir. Þetta: Samvinna og traust. Að þau finni sig örugg í skólanum. Við erum vinir þeirra. Við erum hérna til að vinna með þeim.
(Skólastjóri í viðtali)*

Viðhorf

Hér eru öðruvísi viðhorf, hér er þeim strokið réttisælis og sagt að þau séu frábær, en endalaust verið að pikka þau f

Ég held að það sé líka skýr skilaboð, við reynum vera fyrirmyndir. Þetta Samvinna og traust. Að þ finni sig örugg í skólanum. V erum vinir þeirra. Við erum hérna til að vinna með þeim.
(Skólastjóri í viðtali)

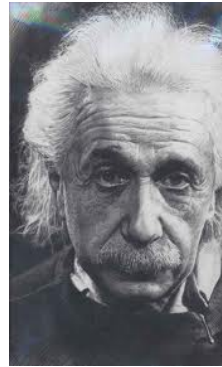
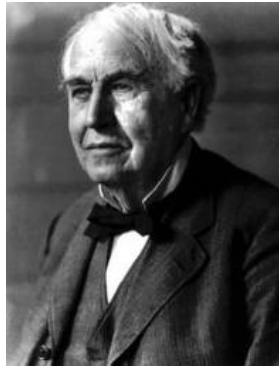
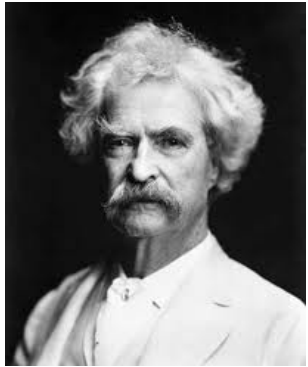
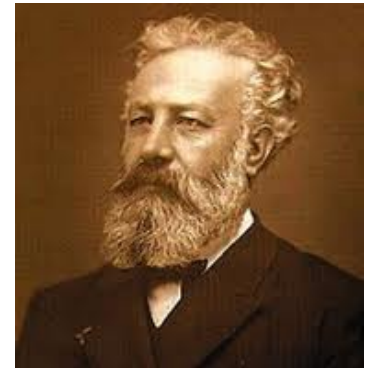
... samband kennara og nemenda er einstaklega gott ... við virðum þau ... og þau okkur ... þetta helgast af því að þau finna að okkur þykir vænt um þau ... viljum þeim vel ... berum virðingu fyrir þeim ... þá verður líka auðveldara að stýra þeim fyrir vikið ... (Kennari í viðtali)

Til umhugsunar!

Það er eins og það er með þessa ofvirku nemendur. Þeir skemma alltaf út frá sér.
(Kennari í viðtali)

=

Það er eins og það er með þessa krakka í hjólastólum. Maður kemst ekkert áfram með þá!!!



Tólf „vandræðagemsar“!?

Fleiri skýringar á góðum skólabrag

- Hlustað eftir röddum nemenda, nemendalýðræði, þátttaka
 - Nemendasamtöl (sbr. starfsmannasamtöl), bekkjarfundir, matsfundir
- Hlýlegt og fallegt umhverfi
- Vinaverkefni (vinabekkir, leynivinaverkefni, vinavikur ...)
- Útikennsla, útivist, íþróttir, leikir, hreyfing
- Viðburðir í skólalífinu: Samverustundir, samkomur, uppákomur, söngstundir

Fleiri skólastjórnendur skólalabrag

- *H* Það er hlustað á nemendur ... þeim þykir það eðli,
merkilegt að þau eru inni í skólamatinu ... Þau
fá að taka þátt í rafrænum könnunum um
hvernig finnst þeim finnst skólinn vera.
Nemendaráðið hefur ... hitt foreldraráð og
kennararáð til þess að fara yfir sterkar og
veikar hliðar á skólastarfinu. Við ... settum í
gang sjálfsmat nemenda fyrir nokkrum árum og
þar áttu þau að meta sig sjálf. Og þau tóku það
í upphafi mjög alvarlega og þeim fannst dálítið
merkilegt að þau hefðu eitthvað um það að
segja hvernig þau stæðu sig.
(Skólastjóri í viðtali)
-
-

• *komur, upp*

Fleiri skýringar

- Blöndun innan árgangs eða milli aldurshópa
 - Eldri börn aðstoða yngri börn
- Samstaða kennara, forganga stjórnenda
- Öflugt foreldrasamstarf
- Uppeldisstarf: Markviss lífsleiknikennsla – námsefni um samskipti

Námskrá í lífsleikni

Námsgreinin lífsleikni á að efla alhliða þroska nemandans. Það felur m.a. í sér að nemandinn geri sér far um að rækta með sér andleg verðmæti, líkamlegt heilbrigði og sálrænan styrk. Hann efli félagsþroska sinn og borgaravitund, siðvit og virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum Auk þess verði leitast við að styrkja áræði hans, frumkvæði, eðlislæga sköpunargáfu og aðlögunarhæfni til að takast á við kröfur og áskoranir í daglegu lífi.

Eitt af áhersluatriðum lífsleikni er að skólinn skapi nemendum jákvætt og öruggt námsumhverfi sem einkennist af stuðningi og samvinnu allra sem starfa í skólanum, nemenda og starfsfólks. Góður skólabragur, þar sem gerðar eru raunhæfar kröfur og væntingar til nemenda, auðveldar þeim að ná settum markmiðum í námi ... (Menntamálaráðuneytið, 2007, bls. 5)

Að lokum

Tilfinningar, viðhorf, gildi, samskipti og siðferði eru dæmi um mikilvæga og sammannlega þætti sem fá allt of lítið rými í námskránni. Á því þarf að verða gagnger breyting.